

Pregled dobrih praksi u liječenju poremećaja prehrane (Europa i SAD)

Pripremile:

Jelena Balabanić Mavrović, mr.sc.

Irena Glušić

Lejla Talić

Zahvaljujemo na podršci:

Dr.Sanda Franić, prof. Carolyn Costin

Izdavač:

Udruga PET PLUS

Zagreb, studeni 2011.

Kazalo

Uvodna riječ

Austrija

AKH.....4

Sowhat.....5

Engleska

IEDC.....8

Norveška

IKS.....11

RASP.....15

Njemačka

ANAD eV.....17

Casa-zwo.....19

Roseneck.....21

Zwischenzeit.....23

SAD

Monte Nido.....25

Švedska

SCED.....27

Uvodna riječ

Pregled dobrih praksi predstavlja različite načine na koje državne institucije, organizacije civilnog društva i privatne zdravstvene ustanove liječe poremećaje prehrane u Europi i SAD-u. Odabrali smo primjere iz nekoliko zemalja koji hrvatskom zdravstvenom i socijalnom sustavu mogu poslužiti kao inspiracija u unapređivanju tretmana oboljelih, pošto smatramo da u Hrvatskoj poremećaji prehrane tek trebaju biti sustavno riješeni.

Istaknuli smo brojnost stručnjaka i financijske potpore koju dobijaju zdravstvene ustanove u drugim zemljama, te infrastrukturu koja prati boljele od poremećaja prehrane od lokalne do nacionalne razine liječenja.

Nadali smo se pokazati kako je moguća dobra suradnja između civilnog sektora i državnih zdravstvenih ustanova, te kako organizacije civilnog društva mogu kvalitetno pružati usluge savjetovanja, dnevnog boravka ili organiziranog stanovanja oboljelih od poremećaja prehrane.

Posebno želimo naglasiti važnost individualnog i multidisciplinarnog pristupa oboljelima od anoreksije, bulimije i nespecifičnog poremećaja prehrane. U svim nabrojanim primjerima ključnima se pokazuju timski rad stručnjaka sa svakim pacijentom, te otvorenost za integriranje različitih terapijskih pristupa u individualizirani terapijski program.

Zahvaljujemo svim hrvatskim stručnjacima koji ulažu svoje znanje, entuzijazam i strpljenje u pomaganje oboljelima od poremećaja prehrane.

Jelena Balabanić Mavrović, mr.sc.

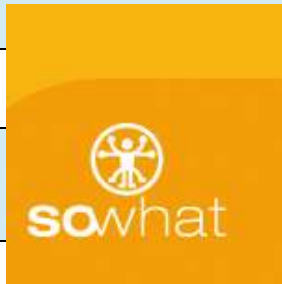

1

Naziv organizacije	AKH	
Grad	Beč	
Država	Austrija	
Tip organizacije	Opća bolnica – Medicinski fakultet u Beču – Univerzitetska klinika za dječju psihijatriju i mlade	
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • Pacijenti: 10-17 godine starosti – anoreksija i bulimija • Trajanje programa: 3 – 48 mjeseci (do 4 godine) 	
Vrste usluga	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulanta za poremećaje prehrane : <ul style="list-style-type: none"> -dijagnostika (medicinska, psihološka, psihijatrijska, psihosocijalna), - određivanje individualnih terapija, kontrolni pregledi, - medicinska terapija, - psihoterapija (specijalizirani psihoterapeuti), - savjetovanje i konzultacije. • Internetski forum – pomoć kod bulimije • Grupna terapija za oboljele od anoreksije • Stacionarna terapija za oboljele od anoreksije i bulimije 	
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Znanstveno djelovanje, istraživanje i usavršavanje • Suradnja s internacionalnim suradnicima • Postoji mogućnost sudjelovanja u istraživačkim radovima – popis istraživačkih radova: http://www.ess-stoerung.eu/index-Dateien/Page596.htm 	
Stručno osoblje	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnici u dnevnoj bolnici AKH, Beč: nastavnice na odjelu, terapeuti radne terapije, logopedi, glazbeni terapeuti, psihoterapeuti, socijalni radnici, nutricionisti 16 suradnika na istraživačkim radovima koji sudjeluju i u liječenju osoba s poremećajima prehrane: 7 psihologa, 3 liječnika opće medicine, 4 psihijatra, 1 pedagog, 1 socijalni radnik. 	

Financiranje (AKH)	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravstveno osiguranje
Posebnosti	<ul style="list-style-type: none"> • trajanje programa podijeljeno je po fazama (od 1. - 4. faze: 3-6 mjeseci, 5. faza traje najmanje 2 godine) 1. faza: liječnički pregled, hranjenje putem sonde, mirovanje, isključenje obitelji, početak psihoterapije 2. faza: povećanje tjelesne težine, propisana prehrana i nadgledanje medicinske sestre tijekom obroka, kontakt s obitelji i drugim pacijentima s odjela 3. faza: samokontrola pri jelu, intenzivna individualna terapija, grupna terapija, obiteljska terapija 4. faza: uključenje obitelji i društvenog okruženja – obiteljska terapija, prijatelji, priprema za ambulantni program 5. faza: ambulantna faza – obiteljska terapija, individualna i grupna terapija, grupe samopomoći

2

Naziv organizacije	Sowhat – Institut za osobe s poremećajima prehrane	
Grad	Beč	
Država	Austrija	
Tip organizacije	Neprofitna udruga, osnovana 1993.	
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • Djeca: od 10-18. godine • Odrasli: žene i muškarci • Anoreksija, bulimija, kompulzivno prejedanje, nespecifični poremećaji prehrane. • Trajanje terapije u prosjeku je 2 godine i 1 mjesec. Najbolji rezultati kod trajanja terapije oko 3 godine. 	

<p>Vrste usluga (Sowhat, Beč)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liječenje je podijeljeno: <ul style="list-style-type: none"> - program za liječenje mladih od 10 – 18 godina - program za liječenje odraslih (od 18-te godine) <p><u>program:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • individualna i grupna psihoterapija • sistemska obiteljska terapija • integrativna terapija stvaranja • logoterapija i analiza načina življenja • psihodrama • terapija ponašanja • psihoterapeutska hipnoza • psihodinamična psihoterapija • dinamična grupna psihoterapija • analitično orijentirana grupna terapija • terapija glazbom • terapija pokretom tijela • integrativna biodinamika <p><u>- unutar Instituta djeluju:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupa samopomoći za žene • Grupa samopomoći za muškarce • Grupe samopomoći za članove obitelji • Nutricionističko savjetovanje • Informativne stručne grupe (za liječnike specijaliste, obiteljske liječnike, socijalne radnike, psihologe) • Informativne grupe za školarce • Informativne grupe za roditelje, učitelje • Telefonsko i e-mail savjetovanje
--	--

Aktivnosti (Sowhat, Beč)	<ul style="list-style-type: none"> • Prva austrijska kampanja za podizanje svijesti o poremećajima prehrane - „Kad je duša gladna“ (putem pisanih medija – leci u novinama i časopisima, spotovi na radiju i TV-u) . Kampanja je podržana od strane poznatih osoba iz svijeta politike, medija i javnog života • Projekt u suradnji s Univerzitetskom Klinikom za stomatologiju, Beč, „Pokaži zube bulimiji“ – projekt za sprečavanje nastanka oštećenja zubi kod osoba s bulimijom (korisnici programa mogu besplatno unutar godine dana koristiti usluge Klinike) • PEC – školski projekt za primarnu i sekundarnu prevenciju poremećaja u prehrani u 3 bečke škole. Unutar PEC projekta organizirano je i stručno obrazovanje za učitelje
Stručno osoblje	<ul style="list-style-type: none"> • Interdisciplinarni tim koji se sastoji od psihoterapeuta (dječja psihijatrija i psihijatrija za mlade), psihologa, liječnika opće prakse i liječnika specijalista (neurolog, interna medicina, školska medicina, pedijatrija) • Broj osoblja: 25 terapeuta, 5 liječnika (opće prakse, pedijatrije, psihijatrije), 2 dijagnostičarke psihologinje (za djecu, mlade i odrasle).
Financiranje	<p>Ugovori sa zdravstvenim osiguranjima za potpuno ili djelomično pokriće troškova ambulantnog programa</p>
Posebnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Sowhat je trenutno najveća ambulanta ustanova u Austriji • Partneri su u znanstvenim istraživanjima o poremećajima prehrane

iedc

Naziv organizacije	Internacionalni centar za poremećaje prehrane (The International Eating Disorders Centre- IEDC)
Grad	Aylesbury, Buckinghamshire
Država	Engleska
Tip organizacije	Centar za liječenje poremećaja prehrane; ogranak Kraljevske bolnice Buckinghamshire (RBH), Aylesbury
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • muškarci i žene stari 16 godina ili više • liječenje od anoreksije, bulimije, kompulzivnog prejedanja i srodnih poremećaja • korisnici kojima je poremećaj u prehrani primarna dijagnoza, ali koji boluju i od drugih poremećaja • uključuju se korisnici koji imaju premalenu i preveliku težinu. • Fizičko stanje korisnika ne smije biti takvo da je u životnoj opasnosti. • Smještaj za 9 pacijentica (rezidencijalni program).
Vrste usluga	<p>Rezidencijalni program:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivni, multidisciplinarni vremenski ograničeni programi u trajanju od 120 dana - klinička procjena prije pristupa u program i ulaska u rezidencijalni tretman - kontrolni pregledi po otpuštanju iz programa

<p>Vrste usluga (IECD, Engleska)</p>	<p>Dnevna bolnica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podrška za korisnike koji ne borave u centru - tretman sadrži centralni program koji se modificira ovisno o individualnim specifičnim potrebama - povezanost s odjelima Kraljevske bolnice Buckinghamshire omogućuje korištenje usluga fizioterapije, radne terapije, hidroterapije, a i pruža neophodnu medicinsku podršku prema potrebi - svaki korisnik IECD centra ima mogućnost sudjelovanja u velikom rasponu psihoterapijskih intervencija, - grupni i individualni rad - multidisciplinarni tim radi sa svakim korisnikom posebno – individualni plan liječenja. <p>Pacijentice mlađe od 16 godina: moguć je rezidencijalni program baziran na dnevnoj bolnici, a korisnice žive s roditeljima u stambenim prostorima IECD.</p> <p>Stambena jedinica (SILU):</p> <ul style="list-style-type: none"> - otvorena 2006. - za pacijente koji su u završnom stadiju oporavka, ali im još treba psiho-socijalna podrška - predviđena duljina boravka 6 – 18 mjeseci - potrebna je temeljita procjena svake pacijentice prije uključivanja u program, te pokusno noćenje i jednodnevni boravak u Stambenoj jedinici.
<p>Aktivnosti</p>	<p>Tretmanski program – zasnovan na bio-psiho-socijalno-duhovnom modelu zdravlja i bolesti</p> <p>Dvije faze programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prva faza (60 dana): individualna i grupna psihoterapija, uz nutricionističku podršku i fizičku rehabilitaciju - Druga faza (60 dana): glavni cilj je razvijanje nutricionistički održivih i zdravih navika, te uvježbavanje emocionalnih i društvenih vještina naučenih u prvoj fazi programa

Aktivnosti (IECD, Engleska)	<p>Tijekom zadnja dva do tri tjedna programa, svaki korisnik sudjeluje u mini programu u svrhu:</p> <p>a) prevencije recidiva i b) olakšanje prelaska i reintegracije u širu zajednicu nakon perioda boravka u centru.</p> <p>Cilj programa je riješiti emocionalne i psihološke probleme u pozadini poremećaja prehrane, kroz djelovanje na emocionalnu, kognitivnu i vrijednosnu dimenziju pacijentica.</p>
Stručno osoblje	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultant psihijatar - Psiholozi - Psihoterapeuti - Nutricionist - Pilates fizioterapeut - Registrirano sestrinsko osoblje - Osoblje pastoralne njege, - Tim radnika u zdravstvu koji posjeduje znanje i iskustvo na području poremećaja u prehrani
Financiranje	<p>Ministarstvo zdravstva.</p> <p>Privatno financiranje.</p>

Aylesbury, Buckinghamshire

Ime organizacije	Interessegrupper for Kvinner med Spiseforstyrrelser (IKS) (Grupa žena s poremećajima u prehrani)
Grad	Oslo
Država	Norveška
Vrsta organizacije	Registrirana kao neprofitna udruga za samopomoć, osnovana 1987.
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • Žene koje imaju ili su imale poremećaj prehrane • Osobe koje su bliske osobama s poremećajima prehrane • Osobe iz okruženja oboljelih: prijatelji, kolege, šira zajednica • Zdravstveno osoblje: praktikanti, psihijatri, psiholozi, područne medicinske sestre • Ostali stručnjaci: treneri, učitelji, svećenici • Državne institucije • Volonteri diljem zemlje
Tip projekta	<ul style="list-style-type: none"> • potpora i pomoć ženama koje imaju ili su imale poremećaj prehrane, te njihovih bližnjih • širenje znanja o poremećajima prehrane u svrhu prevencije; edukacija zdravstvenih stručnjaka i opće populacije. • Izrada strategije holističkog i profesionalnog tretmana poremećaja prehrane, te komunikacija s lokalnim i državnim institucijama, te tijelima vlasti.
Aktivnosti/usluge	<ul style="list-style-type: none"> • Telefon podrške od 9 -15 h svakog dana (osim četvrtkom) i od 6 – 20 h ponedjeljkom; • Osobna podrška razgovorom; • Grupe samopomoći, mail podrška; • Tečajevi samo-razvoja; • Druženja za članove obitelji; • Tematske večeri s internim ili inozemnim govornicima; • Otvorene večeri – neformalne, društvene večeri;

4

Aktivnosti/usluge (IKS, Oslo)	<ul style="list-style-type: none"> • Časopis za članove Kvinnekraft (Snaga žene) izdaje se 4 puta godišnje; • Net forum; • Širenje informacija u javnosti putem oglašavanja, ljudskom knjižnicom (volonteri pružaju praktične i stručne savjete), itd. • Ljetni kampovi organizirani su svake godine s radionicama samorazvoja, terapijskim grupama i osnaživanjem polaznica, a sudjeluju članice Udruge IKS iz čitave Norveške.
Stručnjaci, osoblje	<p>Udruga IKS ima 3 -4 stalna zaposlenika, te volontersku pomoć. IKS su osnovala 3 žene koje su same patile od poremećaja prehrane. Svi koji rade ili volontiraju u Udruzi imaju osobno iskustvo s poremećajem prehrane. Udruga IKS usmjerena je na pružanje podrške kao nadopunu liječenju.</p>
Financiranje	<p>Lokalne vlasti i Jugoistočna regionalna norveška zdravstvena ustanova. Sponzorstva od strane raznih udruženja i firmi.</p>

Naziv organizacije	RASP (Regional avdeling for spiseforstyrrelser)- Regionalni odjel za poremećaje prehrane (U Norveškoj je zdravstvena skrb podijeljena na regije, a svaka zdravstvena regija ima svoj regionalni centar za liječenje poremećaja prehrane. U Oslu je RASP za regiju jugoistok)
Grad	Oslo
Država	Norveška
Tip organizacije	Oslo University Hospital – Ullevaal (OUS je nastala 2010. kad su se združile tri sveučilišne bolnice Ullevaal, Aker i Rikshospitalet) RASP je dio Klinike za psihičko zdravlje i ovisnost. 2010. je osnovana i poliklinika Gaustad, Oslo.
Ciljna skupina	Djeca, omladina i odrasli s poremećajima prehrane: <ul style="list-style-type: none"> • anorexia nervosa, • bulimia nervosa, • kompulzivno prejedanje, • nespecifični poremećaj prehrane, • komorbiditeti uz poremećaje prehrane. Lokalna poliklinika Gaustad bavi se samo odraslima, ali uz gore navedene poremećaje i adipozitetom
Vrste projekata/ usluga	RASP se rasprostire na tri kata: -Odjel za odrasle (iznad 18 godina) - 12 pacijenata -Odjel za djecu i omladinu - 6 pacijenata Oba odjela imaju isti raspored prostorija i kvadraturu: na dječji odjel se hospitalizira cijela ili dijelovi obitelji pa zbog toga imaju manji broj pacijenata - Dnevna bolnica - Poliklinika - Istraživački centar - Administracija

<p>Aktivnosti (RASP, Oslo)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Visokospecijalizirani interdisciplinarni klinički i poliklinički tretman, individualna i grupna terapija. • RASP - specijaliziran za CBT i mentalizaciju (mentalizacija je psihoterapeutska metoda, najpoznatiji predstavnik Antony Bateman) i prima pacijente iz cijele regije. • Gaustad – specijaliziran za psihodinamski pristup i art terapiju, prima pacijente samo iz Osla i okoline. <p>Dijagnostika i liječenje, savjetovanje, grupna obiteljska terapija, supervizija vanjskih terapeuta i ustanova, nastava za specijalizante i studente, organiziranje seminara i kongresa, edukacija roditelja i supružnika.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programi za osobe s posebnim potrebama: kronificirane anoreksije, osobe s dijabetesom, trudnice i majke s poremećajima prehrane i profesionalne sportaše (suradnja s Olimpijskim odborom).
<p>Sručno osoblje/ Odjeli</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odjel za odrasle : jedan psihijatar, dva specijalizanta psihijatrije, dva psihologa specijalista, jedan psiholog koji je zaposlen 50% na odjelu, a 50% u centru za istraživanje gdje sprema doktorat, jedan prehrambeni fiziolog (nutricionist), fizioterapeutkinja - specijalist za psihomotornu fizioterapiju i Body Awareness Therapy koja s pacijentima radi individualno i jednom tjedno održava grupu za svjesnost o tijelu. • Odjel ima svoju vlastitu kuharicu. • Na odjelu uz to ima 28 tzv. miljeterapeuta različitih profila – medicinske sestre, pedagozi, defektolozi, logopedi, socijalni radnici, ergoterapeuti. Svi imaju visoku trogodišnju skolu i najmanje godinu do dvije dodatne edukacije iz psihijatrije. Oni su s pacijenticama 24 sata na dan u tri smjene. • Poseban tim stručnjaka zadužen je za svaku pacijenticu posebno. Oni se sastaju jednom tjedno po sat vremena, uvijek u isto vrijeme i to na dan kad se pacijent važe. Tada se evaluira prošli tjedan i pravi terapijski plan za slijedeći tjedan. Tim se sastoji od liječnika, psihologa, nutricioniste, fizioterapeuta i 2 primarna kontakta iz grupe miljeterapeuta. Svi su miljeterapeuti dodatno educirani i iz poremećaja prehrane. Glavnu odgovornost u timu za provođenje terapije ima liječnik ili psiholog i on/ona ima individualnu terapiju s pacijentom najmanje jednom tjedno.

Stručno osoblje/odjeli (RASP, Oslo)

- **Odjel za djecu i omladinu** : jedan psihijatar, jedan specijalizant psihijatrije, jedan psiholog, obiteljski terapeut i nutricionist. I ovaj odjel ima svoju vlastitu kuharicu. Hrana za odjele dolazi iz centralne bolničke kuhinje samo za ručak subotom i nedjeljom. Inače se na odjelu svaki dan mijesi i peče kruh i priprema svježa hrana.

Na oba odjela se služi 4 glavna obroka, a za pojedine pacijentice i međuobroci. Osoblje uvijek jede s pacijenticama. Glavni obroci se moraju pojesti za pola sata, a međuobroci za 15 minuta. Vrijeme mirovanja iza obroka traje koliko i obrok, s tim da pacijentice s bulimijom mogu dobiti još pola sata u dogovoru sa svojim odgovornim terapeutom.

Prema potrebi, pacijentice imaju dogovoren razgovor s primarnim kontaktom (miljeterapeutom) prije i poslije obroka. Ako ne mogu pojesti cijeli obrok tijekom pola sata, pacijentice piju zamjenu u obliku visokokalorijskih shakeova ili pristaju na dobrovoljnu sondu.

U RASP-u se pacijenti/ce liječe i dobrovoljno i pod zakonskom prisilom (to kontrolira mjesečna zakonska komisija).

- **Dnevna bolnica** : program se odvija od 8 – 15 sati tri puta tjedno kroz 4 mjeseca. Terapijski pristup su CBT (cognitive behaviour therapy) i mindfulness. Individualni i grupni rad. U grupi je najviše 15 pacijenata. U timu su psihijatar, dva psihologa specijalista, socijalni radnik i psihijatrijska sestra (sestra s visokom medicinskom školom i dvije godine edukacije iz psihijatrije) te osoba koja posluhuje hranu. Obrok u 11:30 jedu pacijenti i terapeuti zajedno.
- **Poliklinika** nudi individualne razgovore s psihologom, psihijatrom i nutricionistom, individualnu obiteljsku terapiju te superviziju.

Tri puta godišnje formiraju se grupe za grupnu obiteljsku terapiju, 6 – 10 obitelji koje u tijeku godine dana imaju 10 dana terapije uz 2 obroka. Prvi put se sastaju 4 dana, a zatim svakih 7 tjedana jedan dan.

Poliklinika nudi i grupe mentalizacije jednom tjedno, a svaki pacijent iz grupe ima i jedan individualni sat tjedno s voditeljem grupe.

Stručno osoblje/odjeli (RASP, Oslo)	<p>Nekoliko terapeuta na RASP-u radi i CRT (cognitive remediation therapy).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centar za istraživanje je tzv trust mozгова. Nekoliko godina ga je vodio prof. Dr Brian Lask iz Londona, jedno od najvećih imena u ovom području, a sada ga vodi psihijatar Oivind Ro. Krajem 2011. priprema se 3 magisterija i 8 doktorata iz područja poremećaja prehrane, a objavljuje se i veliki broj znanstvenih radova.
Financiranje	<p>Državna sveučilišna bolnica s 22 000 zaposlenih. (opće zdravstveno osiguranje)</p>
Posebности	<p>Psihijatrijski tretman u Norveškoj dijeli se na tzv. tri linije.</p> <p>Prva linija je liječnik primarne zaštite i lokalna komunalna psihijatrijska služba.</p> <p>Druga linija je specijalistička služba – lokalne i regionalne bolnice; DPS (oblasni psihijatrijski centri) i privatni terapeuti ; spec. psihijatri ili spec. psiholozi (psiholozi koji rade s pacijentima studiraju 6 godina i specijaliziraju 4 godine).</p> <p>Treća linija je sveučilišni nivo.</p>
	<p>RASP ne može primiti uputnicu iz prve linije, već samo iz druge linije. To znači da pacijenti koji dolaze na visokospecijalizirani odjel moraju već biti liječeni u lokalnoj/regionalnoj specijalističkoj službi i biti vođeni kroz oblasni psihijatrijski centar ili kod privatnog terapeuta specijaliste.</p> <p>Iz uputnice je vidljivo što se sve i koliko dugo radilo s pacijentom, opisano je sadašnje stanje i naveden jasan razlog zbog čega je potrebno liječenje u trećoj liniji. To u praksi znači da u RASP dolaze najteži pacijenti koji su se bezuspješno liječili u specijalističkoj službi. Većina ustanova za poremećaje prehrane prima pacijente s BMI 15 i više (kao i RASP dnevna bolnica). Na odjel RASP-a dolaze pacijenti i s BMI 10.</p> <p>I nakon primitka pacijenta u RASP, nastavlja se suradnja sa stručnjacima iz tzv.druge linije. Za pacijente na odjelu svakih 6 tjedana održava se tzv. klinička konferencija na kojoj je prisutan pacijent, njegov tim na odjelu, roditelji, te vanjski poliklinički terapeut (uz pismeni pristanak pacijenta iznad 18 godina).</p>

Posebnosti (RASP, Oslo)	<p>Po potrebi dolaze i patronažne sestre koje će nakon otpusta iz bolnice razgovarati s pacijentom ili će im po potrebi davati i podršku tijekom obroka.</p> <p>Pacijentica dolazi u program RASP-a, i – nakon uspješne terapije-vraća u poliklinički program kod istog stručnjaka na lokalnom/regionalnom nivou.</p> <p>Vrijeme čekanja za prijem na RASP odjel : 4-6 mjeseci. Boravak na RASP odjelu: pacijentice s anoreksijom 3 – 18 mjeseci, pacijentice s bulimijom do 3 mjeseca.</p>
--------------------------------	--

Naziv organizacije	ANAD e.V; osnovana 1984.
Grad	Minhen
Država	Njemačka, pokrajina Bavarska
Tip organizacije	Registrirana neprofitna udruga & stacionarna ustanova
Ciljna skupina	<p>Anoreksija, bulimija, kompulzivno prejedanje, nespecifični poremećaj prehrane, pretilost, granični poremećaj ličnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korisnice od 12 – 35. godine (korisnici su i muškarci) • Kapacitet: 40 pacijenata • Najmanji BMI 16
Vrste projekata	<ul style="list-style-type: none"> • Skretanje pozornosti medija na problem poremećaja prehrane: umjetničke fotografije izliječenih korisnica • Aktion Menschen – osvještavanje javnosti uz podršku sponzora i nastupe javnih osoba • Prevencija poremećaja prehrane kod školske djece: organizacija zdrave užine, kuhanje s poznatim kuharima u centru grada

<p>Redovne aktivnosti/usluge (ANAD eV)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Terapijske stambene grupe za žene– prva osnovana 1994; danas postoji nekoliko stambenih grupa ANAD eV u Minhenu, s ukupno 40 mjesta. Stručni nadzor od strane Sveučilišne klinike za psihijatriju i psihosomatiku iz Lubecka. Pacijentice su stare od 12 do oko 35 godina. Oko 5- 6 osoba žive u jednoj Stambenoj grupi. Vikendom je moguće prespavati izvan Stambene grupe (po dogovoru s terapeutom). • Terapijska stambena grupa za muškarce – jedina u Njemačkoj, osnovana 2006. Prima korisnike od 18- 35 godina starosti. <div style="text-align: center;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> • Individualna i grupna psihoterapija (2 puta tjedno), • za korisnike- maloljetnike organizirani su redovni razgovori s obitelji i edukacija roditelja; • odvojen program za granični poremećaj ličnosti; • jednom tjedno zasebna grupna terapija za pretile; • BIA analiza; • sportske aktivnosti; • za oboljele od anoreksije i bulimije individualno nutricionističko savjetovanje i vođenje dnevnika obroka; • zajedničko kuhanje i jedenje, nadzor ostalih obroka; • art terapija (slikanje i različite kreativne radionice); • terapeutsko penjanje i slobodno penjanje, • organizirane aktivnosti vikendom (šetnje prirodom, jedrenje, skijanje, jahanje), izleti i putovanja <p>Korisnice same održavaju kućanstvo pored ispunjavanja svojih redovnih školskih obveza.</p>
<p>Stručno osoblje</p>	<p>Ukupno 32 djelatnika: 11 psihologinja, 1 liječnica opće medicine, 1 psihoterapeutica, 4 nutricionistice, 10 socijalnih radnica, 5 administrativnih djelatnica, 1 domaćica</p>

**Financiranje
(ANAD eV)**

Stambene grupe imaju potporu Ureda za socijalni rad (diljem Bavorske i drugih pokrajina) u okviru socijalne pomoći za mlade, dok terapiju pokriva zdravstveno osiguranje. Korisnice i korisnici imaju pravo na München pass koji im omogućuje popust u javnom prijevozu. Korisnice/ korisnici imaju privilegije na Zavodu za zapošljavanje pri savjetovanju, te kod 1. i 2. zapošljavanja Organizacija ANAD prima donacije i pomoć građana ili pravnih osoba.

7

Naziv organizacije	CASA-ZWO Stambene grupe Terapeutsko savjetovalište za žene e.V.
Grad	Göttingen
Država	Njemačka
Tip organizacije	Registrirana neprofitna udruga
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • Djevojke , starost 12 – 18 godina • Kapacitet: do 6 mjesta (u 2 stambene jedinice) • Iznimno se mogu primiti oboljele i drugih dobnih skupina • <u>Obuhvaćaju poremećaje:</u> • Bulimija, anoreksija i nespecifični poremećaji prehrane • <u>Kriteriji za isključenje:</u> • pretilosti, binge eating (kompulzivno prejedanje) • ovisnosti o drogama, delikvencija • psihoze, teži oblici ponašanja kao samoozljeđivanje ili sklonost suicidu • akutne potrebe (kliničko ili bolničko liječenje)

Vrste usluga (Casa-zwo, Gottingen)	<ul style="list-style-type: none"> • stacionarna stambena mjesta za djevojke s poremećajima prehrane (jednokrevetna soba, zajedničke prostorije, zajednička kuhinja, ured) • terapijski raspon: stabilizacija, normalizacija odnosa prema prehrani, odnos unutar obitelji, svijest o tijelu, odnos prema hrani i vježbanju, seksualnost • obrazovni dio: podučavanje oko prehrane, tjelovježbe, pratnja pri kupovini i jelu, strukturiranje dana, obrazovna i profesionalna perspektiva, društveni odnosi, slobodno vrijeme • rad sa članovima obitelji • grupne terapije • Individualne terapije • 24-satno dežurstvo
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Nakon uspješnog boravka u stambenoj grupi djevojke se ambulantno prati u njihovom vlastitom stanu. Pruža im se podrška u radu, školovanju, slobodnom vremenu, druženju s prijateljima, kako bi se snašle u prijelaznom periodu do samostalnosti. Moguća je asistencija pri rješavanju obiteljskih konflikata.
Stručno osoblje	<ul style="list-style-type: none"> • 4 pedagoga s dodatnom izobrazbom iz psihoterapije • 1 terapeut • 6 odgajatelja • 1 nutricionist (2 domaćice, 1 osoba – uprava) <p>Svi djelatnici redovito imaju nadzor (svakih 14 dana) i stručno usavršavanje (najmanje jednom godišnje)</p>
Financiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Socijalna služba – Ured za mladež • Trošak psihoterapije je na račun zdravstvenog osiguranja • Start up financiranje: Aktion Mensch, Stiftung Deutsches Hilfswerk, IKEA-Stiftung (sponzorstvo)

Naziv organizacije	Shoen Klinik Roseneck
Grad	Prien am Chimsee (blizina Minhena), Bavarska
Država	Njemačka
Tip organizacije	Privatno poduzeće u obiteljskom vlasništvu
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • 14-18 godina starosti • Kapacitet dječjeg odjela 24 kreveta
Vrste usluga	<ul style="list-style-type: none"> • Rade s poremećajima prehrane od 1995. • 24-satna intenzivna skrb interdisciplinarnog tima: liječnika, psihologa, terapeuta-asistenta i suradnika iz različitih stručnih područja • Individualna i grupna psihoterapija • Grupa suočavanje s poremećajem prehrane (informacije o zdravom jedenju i regulaciji tjelesne težine, rad s osjećajima i prihvaćanje vlastitog tijela) • Nastava kuhanja (stjecanje sposobnosti samostalnog pripremanja hrane, uravnoteženi obroci, simuliranje svakodnevnog života u cilju izbjegavanja recidiva nakon izlaska iz klinike)

Vrste usluga (Roseneck)	<ul style="list-style-type: none"> • Grupna terapija – socijalne vještine (rad na samopouzdanju) • Pratnja terapeuta- asistenta kod prijema, svakodnevnih aktivnosti i pri jelu svakog pojedinog pacijenta • Art-terapija (izražavanje bojom i raznim materijalima; rad na osjećajima i stvaranje pozitivne slike o samome sebi) • Sport i terapija pokretom (rad na prihvaćanju vlastita tijela) • Socijalna terapija – individualni razgovor sa socijalnim radnikom (savjetovanje za daljnji terapijski rad ili socijalno uključivanje, te savjetovanje po pitanju školovanja, zaposlenja ili pravima iz zdravstvenog i mirovinskog osiguranja) • Fizikalna terapija (razne vrste masaža, ručne i aparaturne, elektroterapija, medicinske kupke, terapija ergometrom) • Terapija opuštanja (metoda progresivnog opuštanja mišića)
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Telefonske konzultacije za mlade od 14- 18 godina (simptomatika, informacije o načinu i konceptu stacionarnog liječenja, informiranje o postupku prijema) • Suradnja s više sveučilišta u SR Njemačkoj • Suradnja s Udrugama za pacijente i Savjetodavnih udruženja • Internacionalne i nacionalne dobrotvorne akcije za djecu, humanitarna pomoć za djecu u inozemstvu, sudjeluju u doniranju u raznim akcijama, te podupiru socijalne udruge novcem i materijalnom pomoći
Stručno osoblje	<ul style="list-style-type: none"> • Stalna prisutnost dječjeg psihijatra i medicinskih sestara na odjelu

Stručno osoblje (Roseneck)	<ul style="list-style-type: none"> • uska suradnja s interdisciplinarnog tima: <ul style="list-style-type: none"> - liječnici različitih specijalnosti: psihijatri, dječji psihijatri, psiholozi, internisti, neurolozi, fizijatri - nutricionisti, - terapeuti art-terapije, sportski terapeuti, terapeuti terapije pokretom, - socijalni radnici, terapeuti-asistenti
Financiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovoreno financiranje boravka pacijenata preko različitih zdravstvenih osiguranja u SR Njemačkoj
Posebности	<ul style="list-style-type: none"> • Intenzivna terapijska pratnja svake pacijentice kroz svakodnevne aktivnosti (kontinuirana skrb te pratnja tijekom obroka) • postoji mogućnost pohađanja lokalne škole uz pratnju terapeuta • uključivanje obitelji u program radi podrške i uspješnijeg prevladavanja problema s prehranom • planiranje strukture dana i slobodnih aktivnosti

Naziv organizacije	ZwischenZeit; unutar neprofitne udruge Sozialwerk st. Georg e.V.	
Grad	Attendorn	
Država	Njemačka, Nordrhein-Westfalen	
Tip organizacije	Registrirana neprofitna udruga	
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi od 14 do 28 godina • 17 korisnica u programu: <ol style="list-style-type: none"> 1.) intenzivna stambena grupa sa 7 korisničkih mjesta, 2.) standardna grupa sa 7 korisničkih mjesta, 3.) 1 samostalna grupa sa 3 korisnička mjesta • <u>Obuhvaćaju poremećaje:</u> • Bihevioralni sindromi povezani s fiziološkim poremećajima i fizičkim čimbenicima - F5, osobito poremećajima prehrane Anoreksija nervosa Bulimija Kompulzivno prejedanje pretilost 	

<p>Ciljna skupina (Zwischenzeit, Attendorn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Komorbiditeti:</u> Post-traumatski stresni poremećaj Depresija Granični poremećaj ličnosti • <u>Kriteriji za isključenje:</u> Akutne ovisnosti Akutni suicidi Akutna kliničke potrebe za liječenje
<p>Vrste usluga</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nutricionističko savjetovanje (grupno i individualno), savjetovanje provodi tim suradnika, planiranje i nadzor obroka • Redovne kontrole liječnika opće prakse (testiranje na sredstva ovisnosti i vaganje) • Terapijski individualni i grupni sastanci (psiholog) • Trening samopercepcije i percepcije drugih (obuka društvenih vještina, trening samopouzdanja, trening za savladavanje agresije) • Tjelesne terapije (terapija pokretom, terapija za opuštanje) • Terapije samoizražavanja (art terapija, terapija glazbom, terapija plesom)
<p>Aktivnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podrška kod krize i konflikata, podrška u obiteljskim odnosima. Struktuiranje dnevnih aktivnosti, razvijanje osobne, obrazovne i profesionalne perspektive, pomoć pri traženju stana nakon stacionarnog programa, osposobljavanje za samopomoć nakon stacionarnog programa. • Pedagoška podrška pri svakodnevnim aktivnostima :upute za osobnu higijenu i održavanje čistoće životnog prostora, upute za rad s novcem. Podrška pri spremanju obroka, kuhanja i jedenja. Podrška pri kreiranju slobodnog vremena, poticanje osobnih interesa i sposobnosti.

Stručno osoblje (Zwischenzeit, Attendorn)	<ul style="list-style-type: none"> • Tim od 13 članova čini pedagoško, terapijsko osoblje, te nutricionističko osoblje, odgajatelji, socijalna radnica, domaćica, domar (uključujući i 24-satno dežurstvo)
Financiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Boravak korisnica financira se iz socijalnih fondova (za njemačke državljane) prema Zakonu o socijalnom pravu za mlade, a ostvaruje se putem Ureda za mladež unutar Centra za socijalnu skrb
Posebnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja: sa psihosomatskim klinikama, te drugim institucijama za psihosocijalnu skrb (savjetovaništa za djevojke i žene, socijalne ustanove, dnevni boravci i radionice za osobe s invaliditetom, grupe samopomoći), udruženjem „Netzwerk Frau und Sucht“, te sa školama i sveučilištima.

Naziv organizacije	Monte Nido i podružnice	
Grad	Područje Malibua, Kalifornija McKenzie River, Eugene, Oregon	
Država	Kalifornija/Oregon, SAD	
Tip organizacije	Privatna organizacija specijalizirana za poremećaje prehrane. Prof. Carolyn Costin otvorila je Monte Nido 1996. kao rezultat 20 godina iskustva i terapijske prakse na polju poremećaja prehrane.	
Ciljna skupina	Žene (dobni raspon 16 – 65 godina) Simptomi: anorexia nervosa, bulimia, ovisnost o vježbanju	

Vrste usluga (Monte Nido, USA)	<ul style="list-style-type: none"> • 3 Rezidencijalna centra za liječenje; uključujući uslugu dnevnog liječenja. <p>Programi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puni rezidencijalni program • Program za prijelazno razdoblje • Dnevni programi liječenja • Puni raspon usluga za ambulantno liječenje i terapiju <ul style="list-style-type: none"> • Monte Nido program uključuje holistički pristup prehrani, vježbanju i problemima sa slikom o vlastitom tijelu • Stručna podrška u prijateljskom okruženju, nalik obiteljskom • Psihodinamska, kognitivno- bihevioralna i dijalektička bihevioralna terapija
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Svaka klijentica dobiva svoj vlastiti plan psihoterapije, prehrane i vježbanja, koji prolazi ponovne evaluacije u skladu s napretkom pacijentice. Program liječenja podijeljen je na specifične razine kroz koje svaka pacijentica prolazi svojim tempom. • Klinika pruža specijalizirane usluge za različita stanja i dijagnoze, uključujući specifični program za sportaše. • Individualna terapija • Grupna terapija - teme: samopoštovanje, slika o vlastitom tijelu, slika o sebi, prehrana/vježbanje, samopoštovanje, intimnost, hrana i osjećaji, odnosi s drugim ljudima, ljutnja i asertivnost, trauma/zlostavljanje • Individualne obiteljske seanse po potrebi, tjedni grupni sastanci više obitelji, mjesečni obiteljski vikendi . • Kupovanje namirnica za obroke i kuhanje dio su programa svake klijentice • Izborne aktivnosti: kardiovaskularni fitnes, planinarenje, šetnje plažom, rehabilitacija ozljeda, igre i sportske aktivnosti; trening s utezima, ples, joga, plivanje
Stručno osoblje	<p>Većina osoblja su stručnjaci/ stručnjakinje koji su same izliječene od poremećaja prehrane.</p> <p>U 3 centra - kapacitet za terapiju 44 pacijentice.</p> <p>Oko 150 zaposlenog osoblja.</p>
Financiranje	<p>Zdravstveno osiguranje</p> <p>Privatno financiranje</p>

Naziv organizacije	Stockholm Center for Eating Disorders (SCED)
Grad	Stockholm
Država	Švedska
Tip organizacije	Državni specijalizirani centar za poremećaje prehrane (najveći u Švedskoj)
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> • Korisnici svih dobi; upućeni od strane medicinskog stručnjaka ili na osobni poziv.
Vrste usluga i aktivnosti	<p>Mobilna jedinica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlazi u kućne posjete pacijentima čiji su poremećaji prehrane veoma ozbiljni i gdje je potrebna brza procjena i prvi pokušaj liječenja. • Liječenje putem mobilne jedinice može trajati do 6-8 tjedana - dok pacijentica ne započne drugi oblik liječenja. <p>Klinika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psihijatrijsko/medicinsko savjetovanje • Obuka i podrška u planiranju obroka • Psihoterapija- individualna/obiteljska/grupna • Obiteljska i društvena podrška i uključivanje u mrežu podrške • Nutricionistički savjeti <p>Dnevna bolnica</p> <p>Nudi intervalni program u trajanju 20 tjedana za starije adolescente i odrasle (≥ 16 godina), većinom s poremećajima iz anoreksičnog spektra. Liječenje u dnevnoj bolnici odvija se između 9 ujutro i 3 popodne kroz tjedan dana, a nastavlja s programom kod kuće u trajanju dva tjedna. Sadržaj programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dnevne individualne terapijske seanse • Dnevno zajedničko objedovanje • Grupna terapija • Glazbena terapija • Art terapija • Tematske grupe • Tjelesna terapija

**Vrste usluga
i aktivnosti
(SDEC,
Stockholm)**

Jedinica za dnevni boravak

- Nudi ugovorno liječenje u trajanju 16 tjedana za odrasle korisnike (≥ 18 godina) s problemima iz bulimičnog spektra. Tretman se odvija ili ujutro ili popodne, i baziran je na grupnom radu.
Sadržaj programa:
- Dnevno zajedničko objedovanje
- Grupna terapija
- Art terapija
- Trening u stjecanju pozitivne slike o svom tijelu
- Tematske grupe
- Individualne seanse za planiranje liječenja (s osobom za kontakt)

Obiteljski apartmani

Rezidencijalni tretman za mlađe korisnike (≤ 16 godina) odvija se u apartmanima specijalno opremljenim za ovu svrhu. Čitava obitelj boravi u apartmanu 6-8 tjedana. Jedan član osoblja je na raspolaganju u apartmanu cijeli dan, posebno u vrijeme obroka. Obitelj posjećuje obiteljskog terapeuta. Svrha ovakvog tretmana jest dati podršku roditeljima u njihovim ulogama te ispraviti i ojačati raspored i rutinu obroka. Roditeljima su ponuđene i dodatne grupne aktivnosti.

Rezidencijalni program

Na odjelu je dostupno osam kreveta, prvenstveno za teško bolesne korisnice s anoreksijom nervosom, i dva hitna kreveta za korisnice mobilne jedinice. Svrha tretmana je zaustavljanje izgladnjivanja, praćenje medicinskih komplikacija i uspostava normalnog jedenja i rasporeda obroka. Dodatni cilj je uključivanje korisnica u psiho-terapijski proces.

Ako je moguće, korisnice rezidencijalnog programa se također uključuju u grupne aktivnosti kao što su:

- Psihoterapeutske grupe
- Art terapija
- Glazbena terapija
- Trening u stjecanju pozitivne slike o svom tijelu
- Obiteljska podrška

Svaka korisnica ima vlastitu kontakt osobu za individualne seanse i planiranje liječenja.

Stručno osoblje (SCED, Stockholm)	<ul style="list-style-type: none">• Psihijatri specijalizirani za djecu i adolescente• Psihijatri• Pedijatri• Sestre• Psiholozi• Socijalni radnici• Psihoterapeuti• Radni terapeuti• Fizioterapeuti• Nutricionisti• Kuhari• Medicinske sestre• Medicinsko osoblje• Administrativno osoblje
Financiranje	<ul style="list-style-type: none">• Zdravstveno osiguranje